

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand i ladugård med ca 80 kor och kalvar, samt åtföljande brand i intilliggande bebyggelse och marker.

OBJEKTET

Ladan bestod av två äldre trälador med eternit/tegeltak som senare hopbyggs med en stenfotslada med plåttak. Ladans sammanlagda storlek var ca 800 m². På skullen förvarades mindre mängder hö. Branden spred sig till granngårdens boningshus och lillstuga (2 ½ plans trähus respektive enplans hus från 1800-talet).

HÄNDELSEN

En granne ser att det kommer en svag strimma av rök från komposthögen som ligger nära ladans sydöstra vägg. Hon reagerar först inte över detta. Senare upptäcker innehavarna (syskonen XX) till ladan att det brinner i väggen mot komposthögen. De märker att det även är rökutveckling inne i ladan. Samtidigt uppmärksammas den boende söder om ladan, NN, om att det brinner i väggen på ladan (han höll på att tvätta bilen inne på sin gårdsplan söder om ladan). NN försöker släcka branden utifrån med hjälp av en hink vatten. Han tycker att han lyckas hyfsat, och går därefter tillbaka för att hämta slangen. Syskonen XX har samtidigt på börjat evakueringen av djuren i ladan. Branden verkar dock ha spridit sig in och genom väggen. Det brinner i en höbal som låg innanför väggen i tidigt skede. Snart spricker en ruta i väggen av värmen och branden sprider sig upp till skullen där det fanns rester av hö. NNs fru larmar SOS som drar stort larm X-by (199 och 9 man) och litet larm X-stad i enlighet med larmplan. C-jour larmas också enligt plan. När första räddningsledare får klart för sig omfattningen på branden så larmas även Z-stad (stort larm), samt Y-by (tankbilslarm). Rökdykare kläs för att hjälpa till med evakueringen av djuren. Ganska snart är branden så intensiv att djurlivräddningen får avbrytas. NN och brandmännen försöker skydda den byggnad som ligger närmast den brinnande ladan (avstånd ca 1 meter), vilket lyckas.

En grupp skickas norr om ladan för att se till att branden inte sprider sig. Man ser då att ett mindre bostadshus redan står i lågor (avstånd från ladan ca 60 meter). Ladan intill detta hus har också börjat brinna. I det större bostadshuset har takbrand utbrutit (spåntak under teglet). Branden i ladan hejdas delvis då den når den västra delen, där splittrande eternittak skapar en naturlig begränsningslinje. Station X-stad assisterar med släckning av takbranden. C-jouren tar över räddningsledarskapet vid sin ankomst. Han har även larmat hävare och tankbil från Q-stad. Lantbrukare med tillgång till vapen skjuter en del av de brännskadade korna. De hjälper även till att släcka (m h a svämtunna) en markbrand som uppstått norr om gårdarna (flygbrand). Oskadda djur flyttas till annan gård. Markbränder, brand i mellanliggande lada, brand i gavel i den norra ladan, samt brand i höbalar släcks. Det mindre bostadshuset som brinner på syskonen XXs gård, rivs med en schaktmaskin för att snabbare/mer effektivt kunna släcka/begränsa branden. Vatten tas från fyra ställen. Brandpost i gatan, brandbrunnar 300 meter och 5 km från brandplatsen samt gårdsbrunnen på syskonen XXs gårdsplan.

UNDERSÖKNING

Branden har enligt polisens tekniker uppstått genom prismaeffekt i glasbitar som låg i torr växtlighet på/invid komposthögen. Vädret var vid tillfället torrt och soligt. Se för övrigt polisens rapport.

SPRIDNINGSRISK

Stor spridningsrisk fanns till samtliga byggnader i vindriktningen (flygbränder). Stor risk fanns även för spridning till NNs gård (uthus och boningshus).

SLUTSATSER

Se polisens rapport.

ERFARENHETER/FÖRSLAG

Vi inom räddningstjänsterna borde mer aktivt förespråka brandteknisk avskiljning mellan djurstallar och övriga utrymmen i ladorna (även befintliga). Tidigt användande av övertrycksventilering för att under en längre tidsperiod kunna evakuera djur, bör övervägas (station X-by har ingen PPV i dagsläget). Återigen har brandspridning till tegeltak med underliggande träspån ("sticketak"), visat sig vara mycket snabb i vindriktningen.